

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

BESLUT
2017-08-24
Meddelat i Göteborg

Mål nr
2603-17

SÖKANDE

Venuepoint AB, 556805-2913
Åvägen 24
412 51 Göteborg

Ombud: Advokaten Roger Wier och jur. kand. Egzona Krasniqi
Advokatfirman Morris
Vallgatan 30
411 16 Göteborg

MOTPART

Got Event AB, 556015-9823
Box 349
401 25 Göteborg

Ombud: Advokaten Kaisa Adlercreutz och bitr. juristen Amir Daneshpip
Front Advokater AB
Kungstorget 2
411 17 Göteborg

SAKEN

Överprövning av upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar Venuepoint AB:s ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2017-08-24	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 494455

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Got Event AB (Got Event) genomför en tjänstekoncessionsupphandling avseende *biljetthantering, dnr 408/15*. Got Event har den 25 augusti 2016 meddelat tilldelningsbeslut i upphandlingen där det framgår att Venuepoint AB (Venuepoint) vunnit upphandlingen. Därefter har Got Event förkastat Venuepoints anbud med motiveringen att bolaget inte uppfyller uppställda obligatoriska krav. Av underrättelse om rättat tilldelningsbeslut, den 24 februari 2017, framgår i stället att Ticketmaster Sverige AB (Ticketmaster) vunnit upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Venuepoint ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny kvalificering av inkomna anbud ska göras varvid Venuepoints anbud ska kvalificeras, i enlighet med lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU. I andra hand yrkar Venuepoint att ingripande enligt LOU ska förordnas på så sätt att upphandlingen ska göras om. Venuepoint yrkar i tredje hand att förvaltningsrätten ska förordna om ingripande enligt lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner (LUK). Bolaget anför bl.a. följande.

De krav som Got Event menar att Venuepoint inte uppfyller ska enligt förfrågningsunderlaget vara uppfyllda först vid avtalsslut. Got Event och Venuepoint har dock ännu inte tecknat avtal. Samtliga krav som ska vara uppfyllda vid anbudslämnande är uppfyllda. De funktionskrav som Got Event menar ska vara uppfyllda i upphandlingen ska vara uppfyllda först när tjänsten ska börja levereras. Venuepoint kommer alltså att uppfylla de krav som är uppställda i upphandlingen när tjänsten ska börja levereras.

När det gäller kravet avseende ”Lägga till och ta bort platser” gör Got Event gällande att kravet anger att slutanvändaren/kunden ska kunna lägga till och ta bort platser. Venuepoint har inte gjort denna tolkning av kravställningen utan har tolkat kravet så att funktionen ska finnas i systemet, vilket den gör och har gjort hela tiden. Venuepoints tolkning av kravställningen är dessutom logisk och förståelig om man tar del av övriga krav under samma huvudrubrik. Där anges inledningsvis ”Det ska vara möjligt för kunden att” medan det för det aktuella kravet anges att ”Det skall vara möjligt”. Det är möjligt att Got Event inte har avsett en skillnad mellan de olika inledningarna men för Venuepoint har detta inneburit en uppenbar och tydlig skillnad. I det ena fallet har kravet varit en funktion som kunden kan hantera och i det andra fallet har det varit tillräckligt att funktionen finns men att endast Venuepoint kan hantera den efter instruktioner från kunden.

Avseende kravet på språk är samtliga de manualer som översänts till Got Event på svenska i all löptext. I en av dessa manualer finns det förvisso några skärmbilder som innehåller engelska ord. Detta är ett misstag, men det kan inte anses stå i strid med förfrågningsunderlaget och är nu korrigerat och uppdaterade manualer finns för leverans omgående. Venuepoints anbud uppfyller alltså samtliga obligatoriska krav i förfrågningsunderlaget.

Got Event har diskvalificerat Venuepoints anbud trots att Venuepoint uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen och har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Venuepoint skulle därför rätteligen ha tilldelats avtalet och har således lidit eller kan komma att lida skada.

Enligt förfrågningsunderlaget är anbudet giltigt under sex månader efter sista anbudsdag, alltså till och med den 30 november 2016. Den tilldelning som Got Event nu genomför är till ett anbud som inte längre är giltigt. Därmed har Got Event inte heller haft rätt att åberopa det annonserade upphandlingsförfarandet i upphandlingen som grund för beslut om

tilldelning. Den tilldelning som skett till Ticketmaster är därför att anse som en ny tilldelning för vilken LUK är tillämplig. Got Event har alltså direkttilldelat upphandlingen till Ticketmaster utan säkerställande av effektiv konkurrens och därigenom brutit mot grundläggande principer enligt LUK. Venuepoint har lidit skada till följd av Got Events direkttilldelning av kontraktet till Ticketmaster.

Got Event anser att ansökan ska avvisas och anför bl.a. följande. Under avtalsförhandlingarna mellan Got Event och Venuepoint har det visat sig att Venuepoint inte kan uppfylla flera av de väsentliga obligatoriska kraven i upphandlingen. Got Event har i skrivelse till Venuepoint, daterad den 8 februari 2017, meddelat att Got Event inte ser någon annat val än att avsluta de pågående avtalsförhandlingarna med bolaget eftersom Got Event tvingats konstatera att Venuepoint vid avtalsstart inte kommer att kunna leverera vissa för den upphandlande tjänsten väsentliga funktioner.

Got Event anser att upphandlingen inte går att angripa med stöd av LOU eftersom upphandlingen avser en tjänstekoncession. Tjänstekoncessioner omfattas inte av bestämmelserna om överprövning enligt LOU. Genom LUK har dock rättsmedelsdirektivens tillämpningsområde utvidgats till att även omfatta tjänstekoncessioner. Detta förutsätter dock att en upphandling påbörjats efter ikraftträdandet av LUK. Förvaltningsrätten i Göteborg har i mål nr 9424-16 slagit fast att upphandlingen påbörjats före den 18 april 2016 och att det saknas möjligheter att få till stånd en rättslig prövning av upphandlingen. Mot denna bakgrund finns inte heller några möjligheter till överprövning av upphandlingen med stöd av LUK. Förvaltningsrätten har i nyss nämna avgörande även konstaterat att de i rättsmedelsdirektiven införda bestämmelserna om överprövning av tjänstekoncessionsupphandlingar inte heller är tillämpliga på den aktuella upphandlingen. Venuepoints ansökan om överprövning ska därför avvisas redan på denna grund.

Beträffande anbuds giltighetstid följer av EU-tribunalens avgörande i mål T-533/13 från den 2 december 2015 bl.a. att den enda konsekvensen av att inte begära en förlängning av anbudens giltighetstid är att den upphandlande myndigheten inte kan tvinga en anbudsgivare vars anbuds giltighetstid har utgått att teckna avtal baserat på det som efterfrågats i förfrågningsunderlaget. Tribunalen menade att den omständigheten att det slutliga tilldelningsbeslutet togs efter att anbudens giltighetstid passerat inte kan innebära att tilldelningsbeslutet tillkommit på felaktiga grunder.

I förevarande situation utvärderades samtliga inkomna anbud i upphandlingen innan det första tilldelningsbeslutet meddelades den 25 augusti 2016. Anbudsutvärderingen har således skett inom tidsramen för anbudens giltighet. Att ett rättat tilldelningsbeslut meddelats den 24 februari 2017 innebär inte att det är att anse som en ny tilldelning för vilken LUK skulle vara tillämplig. Dessutom har Got Event antagit Ticketmasters anbud i dess ursprungliga lydelse. Det har således inte gjorts någon ny utvärdering och därför har det inte heller någon betydelse att det rättade tilldelningsbeslutet fattats efter det att anbudens giltighetstid löpt ut. Det rör sig således inte om en ny upphandling. Eftersom upphandlingen varken omfattas av LOU eller LUK finns inte heller några särskilda regler beträffande anbuds giltighet i förevarande upphandling. Även på denna grund ska Venuemarks yrkanden avvisas.

När det gäller Venuemarks anbud uppfyller det inte de obligatoriska kraven i upphandlingen. De identifierade bristerna avser bl.a. funktionen ”Lägga till och ta bort platser”. Venuemarks tolkning att kravet i punkt 3.4.2.5 skulle innebära att det inte är slutanvändaren/kunden, dvs. Got Event, utan Venuemarks personal som ska hantera funktionen efter instruktion från kunden är helt orimlig. Kravet ska läsas i ljuset av punkt 1.1.2 i förfrågningsunderlaget där det anges att Got Event själva ska kunna

ändra/bygga arenalayout, lägga in priser, fördela säljbara platser, tilldela behörigheter etc. Venuepoints lösning uppfyller i denna del inte den efterfrågade funktionen.

Vidare uppfyller Venuepoint inte kravet i förfrågningsunderlaget på att all dokumentation ska vara på svenska och att all konversation ska ske på svenska. Venuepoint medger själva att delar av de manualer som översänts till Got Event har varit på annat språk än svenska.

I förfrågningsunderlaget uppställs också krav på kvalitets- och miljöledningssystem. De av Venuepoint ingivna dokumenten utgör dock inte sådana bevis om efterfrågas, dvs. kopia av protokoll för opartiskt genomförd intern eller extern revisionen. Dokumentationen som ingivits är framtagen av Venuepoint själva. Vidare saknas uppgift om rutin avseende hur underleverantör och dess miljöarbete kvalitetssäkras. Venuepoints anbud uppfyller därför inte heller i dessa delar de obligatoriska kraven.

Med anledning av ovanstående har Got Event inte haft någon annat val än att meddela ett rättat tilldelningsbeslut och förkasta bolagets anbud. Venuepoint kan därmed inte anses ha lidit skada eller kunnat komma att lida skada.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 2 § första stycket LOU gäller LOU för offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster samt byggkoncessioner. I sjätte stycket anges att i fråga om tjänstekoncessioner gäller endast 1 kap 12 § LOU.

Med tjänstekoncession avses enligt 2 kap. 17 § LOU ett kontrakt av samma slag som ett tjänstekontrakt men som innebär att ersättningen för tjänsterna helt eller delvis utgörs av rätt att utnyttja tjänsten.

LUK trädde i kraft den 1 januari 2017. Av övergångsbestämmelserna framgår att lagen inte gäller för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

Förvaltningsrättens bedömning

Venuepoint har bl.a. gjort gällande att Got Event agerat i strid mot LOU eftersom Got Event har diskvalificerat Venuepoints anbud trots att anbudet uppfyller samtliga krav i upphandlingen.

Förvaltningsrätten kan inledningsvis konstatera att det i målet är ostridigt att Got Event genomför en tjänstekoncessionsupphandling. Tjänstekoncessioner omfattas inte av bestämmelserna om överprövning enligt LOU. Förvaltningsrätten kan därför konstatera att den aktuella upphandlingen inte kan angripas med stöd av LOU. Vad Venuepoint anfört om att Got Event brutit mot LOU utgör således inte grund för att ingripa mot upphandlingen.

Venuepoint har vidare anfört att den aktuella tilldelningen har fattats efter att anbudets giltighetstid har löpt ut och att det därför rör sig om en ny upphandling för vilken LUK är tillämplig. Mot denna bakgrund har Venuepoint gjort gällande att Got Event har genomfört en direkttilldelning som strider mot de grundläggande principerna i LUK. Got Event har å sin sida bl.a. anfört att någon ny utvärdering inte har gjorts, att Ticketmasters anbud har antagits enligt dess ursprungliga lydelse och att det därmed inte rör sig om någon ny upphandling,

Förvaltningsrätten konstaterar att det ursprungliga tilldelningsbeslutet i upphandlingen meddelades den 25 augusti 2016. Den ursprungliga upphandlingen påbörjades således långt före ikraftträdandet av LUK. Frågan är då om det rättade tilldelningsbeslutet som meddelades den 24 februari 2017 innebär att en ny upphandling har påbörjats, för vilken LUK är tillämplig.

Enligt förvaltningsrättens mening kan en upphandling endast avslutas genom att kontrakt tecknas eller genom beslut att avbryta upphandlingen (jfr Kammarättens i Jönköping dom den 26 augusti 2010 i mål nr 942-10). Det faktum att giltighetstiden för Ticketmasters anbud har passerat medför alltså inte att det föreligger hinder mot att avsluta den ursprungliga upphandlingen genom att teckna kontrakt. Frågan om anbudens giltighetstid ska förlängas eller inte får främst anses vara en fråga mellan den upphandlande myndigheten och anbudsgivarna. Förvaltningsrätten anser inte att Venuepoint har visat att Ticketmaster ändrat sitt ursprungliga anbud, att förutsättningarna för upphandlingen förändrats eller att parterna i övrigt agerat på ett sådant sätt att något nytt upphandlingsförfarande inletts.

Förvaltningsrätten kan därför konstatera att den aktuella upphandlingen påbörjades långt före ikraftträdandet av LUK. Därmed är LUK inte tillämplig på den aktuella upphandlingen. Vidare har förvaltningsrätten tidigare, i mål nr 9424-16, konstaterat att de i rättsmedelsdirektiven införda bestämmelserna om överprövning av tjänstekoncessionsupphandlingar inte heller är tillämpliga på den aktuella upphandlingen. Beslutet överklagades till Kammarätten i Göteborg, målnr 5193-16, som den 28 september 2016 beslutade att inte meddela prövningstillstånd.

Med beaktande av vad som konstaterats ovan saknas möjlighet att få tillstånd en rättslig prövning av den aktuella upphandlingen. Ansökan ska

därför avvisas. Vid denna bedömning saknas anledning att göra en prövning av vad Venuepoint anfört till stöd för att bolagets anbud felaktigt förkastats.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Kristian Karlemon

Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Ingeli Lindell.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

